

Список використаних джерел:

1. Маршалок Т., Матвієнко М., Андрієнко Д., Задорожня Л. *Експлейнер податок на додану вартість: особливості адміністрування і відшкодування*. URL: <http://surl.li/slwza>
2. *Методика розрахунку показника структурної статистики "Додана вартість за витратами виробництва": Наказ Держстату України від 22.12.2011 № 365*. URL: <http://surl.li/sxxun>
3. *Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження щодо структурних змін в економіці України та її регіонів: Наказ Держслужби статистики України від 29.07.2016 року № 134*. URL: <http://surl.li/sxxuk>
4. *Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

УДК 657.343

Цегельник Н.І.,
кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри
бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту,
Поліський національний університет

ПОДАТКОВИЙ КОНТРОЛЬ ОБ'ЄКТІВ ОПОДАТКУВАННЯ І БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

Головним завданням податкової служби є здійснення контролю за додержання податкового законодавства, правильність його обчислення, повнотою і своєчасністю сплати до бюджету податкових зобов'язань платниками податків.

Податковий контроль – це спеціальний державний контроль який здійснюють посадові особи податкових органів з метою забезпечення економічної безпеки держави і територіальних громад за рахунок податкових надходжень.

В системі оподаткування ПДВ, з одного боку, є основним наповнювачем бюджетів України, а з іншого найскладнішим з позиції обліку та розрахунку податкового зобов'язання.

Податковий контроль ПДВ здійснюється шляхом:

- ведення обліку платників податків;
- інформаційно-аналітичного забезпечення платниками податків контролюючих органів;

– перевірок дотримання законодавства щодо формування об'єктів оподаткування та розрахунку податкового зобов'язання, податкового кредиту і ПДВ.

Найважливішим інструментом податкового контролю ПДВ є документальна перевірка щодо достовірності формування об'єктів оподаткування та здійснення розрахунків на основі бухгалтерського обліку.

В процесі податкового контролю формування об'єктів ПДВ здійснюється: дослідження документів по формі та змісту в яких відображаються господарські операції пов'язані з ПДВ; перевірка нарахування податкового зобов'язання і податкового кредиту; інвентаризація розрахунків за операціями з покупцями, замовниками, постачальниками і підрядниками та іншими дебіторами і кредиторами; перевірка записів на рахунках бухгалтерського обліку; моніторинг показників фінансового аналізу [1] об'єктів і розрахунків з ПДВ.

При перевірці підставі для нарахування ПДВ необхідно досліджувати інформацію податкових накладних щодо опису товару, його коду, одиниці виміру та її коду, кількості, ціни без урахування ПДВ, коду ставки, коду пільги, обсягів господарських операцій та суми ПДВ.

У процесі контролю нарахування ПДВ звертають увагу на формування податкового кредиту з врахуванням цільового використання придбаних товарів для господарської діяльності пов'язаної з бізнесом та одержаний дохід без податкового зобов'язання.

Інвентаризація розрахунків з дебіторами і кредиторами дає можливість виявити господарські операції з придбання товарів, які не відбувалися з метою нарахування удаваного податкового кредиту та приховані – з постачання товарів для ухилення від нарахування податкового зобов'язання.

Важливе місце в податковому контролі ПДВ займає вивчення порядку відображення податкового зобов'язання і податкового кредиту в розрізі субрахунків першого порядку 643 «Податкові зобов'язання» і 644 «Податковий кредит» та субрахунку другого порядку 6411 «Податок на додану вартість», які відкриваються до синтетичного бухгалтерського рахунку 64 «Розрахунки за податками й платежами».

Використання моніторингу показників пов'язаних з формуванням податкового зобов'язання і податкового кредиту дозволяє виявити ризики, які можуть створювати умови для ухилення від ПДВ. Для оцінювання ризиків досліджують інтенсивність показників у динаміці в різних рядах. При цьому, вивчають два види рядів за місячними або квартальними показниками: перший – динаміка формування доходу і податкового зобов'язання; другий – динаміка придбання товарів і податкового кредиту. За допомогою їх розраховують і вивчають коефіцієнти випередження і порівнюють відносну швидкість розвитку показників та виявляють найбільш ризикові періоди де можуть бути наявні факти з приховування ПДВ з подальшою аналітичною перевіркою господарських операцій в цих періодах. Отже, система контролю об'єктів оподаткування з ПДВ є надзвичайно важливим елементом у формуванні податкового зобов'язання та недопущення помилок у нарахуванні та сплаті податку.

Список використаних джерел:

1. Мороз Ю. Ю. *Моніторинг економічного потенціалу підприємства: теорія, методологія, організація: монографія.* Житомир: ФОП Кузьмін Дн. Л., 2010. 326 с.
2. *Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI.*
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

УДК 336.77:631.1

Черемісіна С.Г.,
доктор економічних наук, доцент,
головний науковий співробітник
відділу аграрного ринку та міжнародної інтеграції,
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»

**ФІНАНСОВО-КРЕДИТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ
АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ
В УМОВАХ ВІЙНИ**

Фундаментальною основою системи фінансово-кредитного забезпечення аграрних підприємств України є їх виробничо-ресурсний та експортний потенціал. Функціонування аграрних підприємств характеризується нестабільністю, значним ступенем